

є актуальним в системі безперервного професійного розвитку в стоматологічній практиці.

Якість та результати навчально-виховного процесу вищої школи залежать перед усім від викладача, його теоретичної та практичної підготовки. Методична робота спонукає до засвоєння змісту нових програм і методів їх реалізації, озброєння з досягненнями науки і новітніми технологіями, а також впровадження їх в практичну діяльність. Методична робота спрямована на те, щоб передати досвід, знання, вміння студентам. Згідно з цим, при підготовці до проведення заняття мають бути чітко встановлені вимоги: визначення мети, попередній підбір навчального матеріалу, застосування нових технологій, вибір оптимальних методів та засобів впровадження їх в стоматологічну практику. Але перш, ніж вдосконалити практичні навички, слід переконливо вивчити теоретичні аспекти кожної теми, кожної нозологічної форми захворювання. При теоретичній підготовці слід раціонально поєднувати масову, групову та індивідуальну форму діяльності, забезпечення оперативного зворотнього зв'язку, контролю та оцінювання знань.

Висновки

Таким чином, запропонована модель навчального процесу позитивно впливає на підвищення рівня майбутньої професійної підготовки студентів-стоматологів та надання стоматологічної допомоги на рівні світових стандартів. Цей метод додипломного навчання відповідає сучасним вимогам, націлює на повсякденне, безперервне самовдосконалення.

Література

1. Каленюк І. Рух Європи до суспільства знань, болонський процес і Україна / І.Каленюк, К.Корсак //Вища освіта України. – 2004. – №3. – С.22-27.
2. Последипломное медицинское образование. Международные стандарты ВМФО улучшения качества. – ВМФО: Ун-т Копенгагена, 2003. – 32 с.
3. Організація учбового процесу в умовах переходу на кредитно-модульну систему навчання / Г.В.Дзюк, Я.С.Березницький, Г.Г.Кабак, І.В.Людюк //Медицинські перспективи. – 2005. – Том X, №1. – С.7-16.
4. Медична освіта у світі та в Україні: навч. посібник /Ю.В.Поляченко, В.Г.Передерій, О.П.Волосовець, В.Ф.Москаленко. – Київ: Книга-плюс, 2005. – 383с.
5. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посібник / за ред. Кременя В.Г. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 403с.
6. Солнцева Т.А. Современные методы оптимизации обучения в структуре последипломного образования /Т.А.Солнцева, Г.Ф.Белоключая, Э.В.Шовкун //Современная стоматология. –

2007. –№3. – С. 142-144.

7. Онищенко В.С. Удосконалення організації самостійної роботи при післядипломному навчанні лікарів – стоматологів / В.С.Онищенко, П.В.Леоненко, Г.П.Леоненко //Современная стоматология. – 2006. –№3. – С. 151-153.

8. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів (Повідомлення 1. Аналіз проблем навчального процесу протягом 2007-2010 років) / С.В.Косенко, М.М.Рожко, З.Т.Костишин [та ін.] //Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 2. – С. 151-153.

Андриішів С.С.

Оптимизация формирования новых подходов обучения студентов-стоматологов согласно принципам болонской формы обучения

Резюме. У статті аргументується потреба впровадження в навчальне простір України принципів Болонського процесу і розкриваються основні принципи реструктуризації навчального процесу в системі вищих медичних вузів. Актуальність проблеми важко переоцінити, оскільки вона затрагивает не только образование, его реформирование, но и в целом процесс интеграции нашей страны в Европу. Одной из умов приєднання України к єдиной Європейській зоні вищої освіти є реалізація системи вищої освіти України ідей Болонського процесу. Іменно рівень знань, кваліфікація, – є вирішальним чинником, який має вплив на потребу та послуги конкретного навчального закладу. Останній пропонує унікальну освітню послугу, яку отримує студент-стоматолог.

Ключевые слова: Болонський процес, медичне стоматологічне освітнє.

Andriytsiv S.S.

Optimization of Modern Approaches to Postgraduate Training of Dentists Within the Bologna Education Principles

Summary. The article states the importance of the so called 'Bologna process' implementation in educational area of Ukraine and reveals basic principles of the educational process restructuring in the system of medical educational institutions. This is quite a burning issue since it concerns not only education and its reformation but also the country's European integration process in general. Realization of ideas of the 'Bologna process' in national educational system is considered to be one of the conditions of Ukraine's integration in the unified European area of higher education. For Ukraine it is an urgent internal need which is caused by global trends of educational activities, including medical, development. After all, education directly determines the fate of society, its viability and future development. The level of knowledge and qualification degree of specialist is a crucial factor which affects the demand and services of a particular higher educational institution. Such institution should provide a unique educational service which is consumed by a dentist-students.

Key words: 'Bologna process', Medical Dentist Education.

Надійшла 26.11.2012 року.

УДК 378.147.88+371.315+371.322+616.24

Баблюк Л.А., Островський М.М.

Особливості викладання практичних занять із предмету «Фтизіатрія» у студентів стоматологічного факультету Івано-Франківського національного медичного університету в умовах Болонської євроінтеграції

Кафедра фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб (зав. каф. - проф. М.М. Островський)

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. У статті описано методику викладання дисципліни «Фтизіатрія» на кафедрі фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб в Івано-Франківському національному медичному університеті у студентів стоматологічного факультету. Подано засоби проведення практичних занять із застосуванням усного опитування, тестового кон-

тролю та ситуаційних задач. Наведено особливості оцінювання студентів із використанням 8-ми бальної шкали оцінювання, де 8 балів вважається як максимальний бал за заняття, а 4 бали як – мінімальний.

Ключові слова: болонський процес, вища освіта, фтизіатрія.

Уже більше п'яти років європейське освітнє співтовариство живе під знаком так званого Болонського процесу. Його суть полягає у формуванні на перспективу загальноєвропейської системи вищої освіти, названої Зоною європейської вищої освіти, яка ґрунтується на спільності фундаментальних принципів функціонування.

Болонський процес офіційно розпочався у 1999 році з підписання Болонської декларації. Передумовою її створення стало підписання Великої Хартії європейських університетів. В Україні Болонський процес стартував у 2005 році, після підписання в Бергені міністром освіти Болонської декларації.

У рамках Болонського процесу для забезпечення визнання українських дипломів про вищу освіту в Європі та сприяння мобільності студентів Міністерство освіти і науки України наказом № 943 від 6 жовтня 2009 року ввело в ВУЗах України Європейську кредитно-трансферну систему (ЄКТС) та її ключові документи ("Аплікаційна форма студента", "Угода про навчання", "Угода про практичну підготовку та зобов'язання про якість", "Академічна довідка", "Додаток до диплома європейського зразка").

Викладання навчальної дисципліни «Фтизіатрія» на кафедрі фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб ІФНМУ розпочалося в 2012-2013 навчальному році в VII семестрі на стоматологічному факультеті.

Метою було поєднати багаторічну традиційну методику викладання «Фтизіатрії» з принципами кредитно-модульної системи.

Для викладання «Фтизіатрії» у студентів стоматологічного факультету на кафедрі фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб нами розроблена нова навчальна програма відповідно до вимог кредитно-модульної системи.

Для контролю рівня засвоєння теоретичних знань, умінь, студентів у процесі занять застосовується:

- усне опитування з дисципліни згідно з контрольними питаннями теми і ситуаційними завданнями для самоконтролю;

- формалізований тестовий контроль з цих же питань.

Для контролю рівня оволодіння практичними навичками студентів у процесі занять застосовується: розшифровка рентгенограм органів грудної клітки та інші види практичних навичок, згідно з переліком визначеним програмою дисципліни. Для самоконтролю знань студентів у процесі занять пропонується використовувати контрольні питання теми і розв'язання ситуаційних задач.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей підготовки.

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за багатобальною шкалою.

Оцінка за поточну навчальну діяльність визначається як сума оцінок (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань, умінь, результатів тестового контролю та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

У журналі обліку та успішності студентів фіксується загальна сума балів отримана студентом за усну відповідь, результатів тестового контролю і практичних навичок на практичному занятті.

Студент за практичне заняття може отримати оцінку від 0 до 8 балів. Максимальний «відмінний» бал за практичне заняття – 8 балів. Мінімальний «задовільний» бал за практичне заняття – 4 балів.

Від 0 до 3 балів за поточну навчальну діяльність 6 «незадовільна» оцінка, яку студент має право перездати упродовж 2 тижнів.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають максимальній кількості балів за одне заняття на кількість тем з додаванням за індивідуальну самостійну роботу, яка

включає написання рефератів, участь в студентському науковому гуртку, участь у студентських конференціях (14 занять $\times 8=112$ - максимальна кількість балів за одне заняття та ще 8 балів за виконання індивідуального завдання).

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» (4 балів), на кількість тем (14) у модулі та складає 56 балів.

Згідно з рекомендаціями центрального і профільного методкомів загальна кількість балів, яку може отримати студент на практичному занятті, складається з трьох частин.

I частина – оцінювання теоретичних знань студента під час усного опитування (3 запитання), максимально оцінюється «3» балами; 90-100% правильних відповідей на всі запитання «відмінно» - 3 бали; 89-75% правильних відповідей на всі запитання «добре» - 2 бали; 74-55% правильних відповідей на всі запитання «задовільно» - 1 бал. Менше 55% правильних відповідей на всі запитання «незадовільно» - 0 бал.

II частина – оцінювання практичних навичок, які набувають студенти на кафедрі. Максимально оцінюється «3» балами; правильне виконання 7 із 8 практичних навичок «відмінно» - 3 бали; правильне виконання 6 із 8 практичних навичок «добре» - 2 бали; правильне виконання 5 із 8 практичних навичок «задовільно» - 1 бали; правильне виконання 4 із 8 практичних навичок «незадовільно» - 0 бал.

III частина – тестовий контроль знань студентів, максимально оцінюється «2» балами за правильну відповідь на всі 8 тестових завдань; правильна відповідь на 5 із 8 тестових завдань «задовільно-здав» - 2 бали; правильна відповідь на 4 із 8 тестових завдань; «незадовільно-не здав» - 0 бал.

Мінімальний «задовільний» бал за практичне заняття – 4 бали. В сумі максимально студент на практичному занятті може отримати – 8 балів.

Для отримання допуску до здачі підсумкового модульного контролю студенту необхідно набрати на практичних заняттях 56 балів, максимум на практичних заняттях студент може набрати 120 балів (112 балів + 8 балів за самостійну роботу).

Література

1. Александрук Д.П. Інтеграція Болонського процесу у вищу медичну освіту / Д.П. Александрук, В.В. Капечук, М.М. Вацик [та ін.] // Галицький лікарський вісник. - 2006. - Т.13. - №4. - С. 106-108.
2. Ван дер Венде М.К. Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе / М.К. Ван дер Венде // Высшее образование в Европе. - 2000. - Том XXV, № 3. - 14 с.
3. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення занять в медичних вузах (методичний посібник). - Київ. - 2006. - 353 с.
4. МОЗ України Вищий державний навчальний медичний заклад України Івано-Франківський національний медичний університет. Кафедра фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб / Навчально-методичний комплекс з фтизіатрії «Стоматологія». - 2012. - С. 19-21.
5. Підаєв А.В., Передирій В.Г. Болонський процес в Європі. Що це таке і чи потрібний він Україні? Чи можлива інтеграція медичної освіти України в Європейський освітній простір? - Одеса: Одеський державний медичний університет, 2004. - 190 с.

Babliuk L.A. Ostrovskii M.M.

Features of Practical Classes in Phthiology for the Students of Stomatological Faculty of Ivano-Frankivsk National Medical University in the Conditions of Bologna Integration

Summary. The article describes the method of teaching "Phthiology" at the Department of Tuberculosis and Pulmonology rate of occupational diseases in Ivano-Frankivsk National Medical University students in stomatological faculty. Filed means of practical exercises using oral questioning, test control and situational problems. The features of student assessments and using 8 point scale where 8 points is considered as the maximum score for a class, and 4 points as - minimal

Key words: science, higher education, phthiology.

Надійшла 15.10.2012 року.